

መግለጺ ግ.ሃ.ድ.ኤ.

ብምኽንያት ዓለምለካዊ መዓልቲ ደቂ-አንስትዮ

መብዛሕቲኡ ህዝቢ ዓለም 8 መጋቢት ከም ዓለምለካዊት መዓልቲ ደቂ አንስትዮ አኸቢሩ ይውዕል። እዚ ዝኾኑሉ ከአ፡ ሳላ፡ፍ አንጻር ኣብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ ዝወረደ ድርብ ወጽዓን ብሰንኪ ድሑር ባህልታትን ጌጋ ኣተራጉማ ሃይማኖታት ዘሰዓቦ ጸቕጥታት፡ ብደቂ አንስትዮ ዝተኻየዱ ዘይሕለል ቃልሲ ዝተበጸጸ ኢዩ።

8 መጋቢት ዓለምለካዊት መዓልቲ ጻል አንስተይቲ ኮይና ንኸትብዕል ዝተገብረሉ ምኽንያት ብትካቦ ወይውን ንይምስል ዝተሞህባ ዕለት ዘይኮነስ፡ ፍትሕን ማዕርነትን ንምርግጋጽ፡ ድርብ ምዝመዛን ድሑር ባህላውን ግጉይ ኣተረጓጎማ ሃይማኖታትን ዘሰዓቦ፡ ኣብ ልዕሊ ጻል አንስተይቲ ዝተፈጸመን ዝፍጸም ዘሎን ግህሲታትን ኣድልዎን ሓንሳብን ንሓዋሩን ጠጠው ንምባል ዘበገሰቶ መሪር ቃልሲ እተብዕለሉን መላእ ፍትሒ ዘቐድም ሕብረተሰብ ዓለም ድማ፡ ሓቢሩ ዘብዕላ ዓለምለካዊት ዕለትያ።

ኣብ ታሪኽ ዓለም፡ ደቂ-አንስትዮ ንፈለማ ጊዜ ብ 8 መጋቢት 1857 ኣብ ከተማ ኒውዮርክ ንማዕረ መሰልን ማዕረ ደምዘን ኣብ ዝገበረኡ ሰላማዊ ሰልፊ ብሓይሊ ፖሊስ ከም ዝብርዕን ኮይኑ፡ ብዙሓት ድማ ተጎዲኡን። እንደገና ድሕሪ 51 ዓመታት፡ ማለት ብ 8 መጋቢት 1908፡ ደቂ-አንስትዮ ንዝኸሪ እቲ ቅድሚ 51 ዓመታት ብሓይሊ ፖሊስ ዝተጻዕጸጸ ሰላማዊ ሰልፍን፡ ከምኡውን ናይ ምድማጽ መሰልን ንምርግጋጽን፡ ትሕቲ ዕድመ ዝኾና ህጻውንቲ ኣብ ትካላት ማእቶት ዝካየዱ ምዝመዛ ጠጠው ክበል ዝጠልብን ሰላማዊ ሰልፊ ብዓወት ኣካየዱ። ኣብ ዕለት 28 ለካቲት 1909፡ ኣብ ኒውዮርክ ብተበገሶ ሰልፊ ኣመሪካ ንዝኸሪ እቲ ብደቂ-አንስትዮ ብ1908 ዝተኻየደ ሰላማዊ ሰልፊ ብዝምልከት ዓቢ ኣኼባ ተኻይዱ። ኣብ ወርሒ ነሐሴ 1910 ኣብ ኮፐንሃጎን - ደንማርክ ዝተኻየደ ኣህጉራዊ ዋዕላ ደቂ-አንስትዮ ድማ 8 መጋቢት ኣህጉራዊ መዓልቲ ጻል አንስተይቲ ኮይና ንኸትብዕል ተወሰነ። ድሕሪዚ ኢዩ ከአ፡ ብዙሓት ሃገራት ነዛ ዕለት እዚኡ ከም ኣህጉራዊት መዓልቲ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ንሃገራዊ ናይ ቦዓል መዓልቲ ተቐጻጺ ንኸትባዓልውን ብምውሳኑ ኣብ ብዙሓት ሃገራት ብክብ ዝበለ ደረጃ ክትባዓል ትርከብ።

ኣብ ሃገርና ኤርትራ፡ ኣብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ ብጨኳኒ ጉጅለ ህግደፍ ዝካየዱ ዘሎን ከምኡውን ብሰንኪ ግጉይ ውርቕታት ባህላዊ ይኹን ግጉይ ሃይማኖታዊ ኣረዳድኣን ኣተራጉማን ዘሰዓቦ ድርብ ወጽዓ ንኹሉ ርዳእን ሓንሳብን ንሓዋሩን ከብዓህ ካብቲ ዝግበኦ ናይ ቃልሲና ዕላማታት ምኃኑ ዉሁብ እዩ። ደቂ-አንስትዮ ኤርትራ ኣብ ብረታዊ ተጋድሎና ይኹን ሕጂ ማዕረ ወዲ ተባዕታይ ሃገራዊ ግባኣን ኣበርኪተንን የበርኪታን ኣለዋ። ኣብ ብረታዊ ቃልሲ ይኹን ፖለቲካዊ ተጋድሎ ተሳቲፊን እየን። ኣብ ብረታዊ ተጋድሎና ድሕሪቲ ቀዳመይቲ ናብ ሰራዊት ሓርነት ኤርትራ ዝተሰለፈት ጅግና ሓርበኛ ጁምዓ ዑመር ብዙሓት ጅጋኑ ደቂ አንስትዮ ኣብ ቃልሲ ተሰሊፊን ዘበርከተኦ ልዑል ሃገራዊ ግደ ዓለም ብምሉኡ ዝምስክር ዘሕብር ታሪኽ ኢዩ። ድሕሪ ቀዳመይቲ ሰውእቲ ጅግና ኣለም ጸሃይ መስፍን ኣሰራ ተኸቲለን ብዙሓት ብሉጻት ኤርትራውያን ደቂ አንስትዮ ክቡር ህይወትን ምእንቲ ህዝብን ሃገርን ኣወፍየን እየን።

ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ ግና እተን ኣዝየን ግዳይ ግፍዕታት ህግደፍ ዝኾና ደቂ-አንስትዮ ምኃንን ንኹሉ ኤርትራዊ ብሩህ እዩ። ስለዚ ነዚ ድርብ ወጽዓ ንምውጋድ ማዕረ ነቲ ፍትሕን ደምክራስን ንምትካል እንገብር ዘሎና ቃልሲ ምስርዑ ናይ ግድን ይኸውን። ነዚ ዕሽሽ ምባል ንደምክራሲን ፍትሕን ይቃልስ ኣለኹ ምባል ኣፍኣዊ ጥራይዮ ዝገብር።

ኣብዚ ሎሚ እዋን ደቂ-አንስትዮ ኣብ ዝካየዱ ዘሎ ቃልሲ ዝገብረኡ ዘለዋ ኣስተዋጽኦ ቀሊል እኳ እንተዘይኮነ፡ ከምቲ ሓፊሻዊ ንህግደፍ ብፍትሓውን ሕጊ ዝገዝኦ ሕብረተ-ሰብ ንምትካእን ዝግበር ተጋድሎ፡ ተሳትፎ ኤርትራውያን ማዕረ እቲ ዝጥለብ ዘይምኃኑ፡ ብእኡ ደርጃ ድማ ደቂ-አንስትዮ ክጸለዋ ናይ ግድን እዩ። እቲ ርዳእ ክኸውን ዝግባእ ግና ብዘይ ሰፊሕ ተሳትፎ ሓፋሽ ኤርትራዊ ዝረጋገጽ፡ ፍትሒ ይኹን ግዝኣተ- ሕጊ ከምኡውን ደምክራሲ ብፍጻም የሎን።

ብዛዕባ ግደ ደቂ አንስትዮ ኣባላት ውድባ ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ ኣብ ቃልሲ ዘለወን ተሳትፎ ምስ እንምልከት፡ ኣብ መላእ ዓለም ዝርከባ ኣባላት ውድብና፡ ናይ ውሽጥን ናይ ደገን ውዳታት መኪተን ንወድብና ኣብ ምድሓንን ዕዉት ሳልሳይ ሃገራዊ ጉባኤ ኣብ ምክያድ ዓቢ ተራ ተጻዊተን ኢየን። ሳላ ልሉይ ኣስተዋጽኦ መላእ ኣባል

ውድብን ብፍላይ ድማ ሓርበኛታት ደቂ አንስትራና፣ ውድብና አብ ባህርያዊ ናይ ቃልሲ ቦትኡ ተመሊሱ አብ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ አብ ሃገርና ንምርግጋጽ አብ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ዕዙዝ ተራ ክጻወት ይርከብ። እዚ ሓይል ቃልሲ ደቂ አንስትራ አብነታዊ ጥራሕ ዘይኮነ፣ አብ መዛግብ ታሪኽ ብወርቃዊ ቀለም ተጻሒፉ ክነበር ኢዩ።

ብኣጋጣሚ 8 መጋቢት ንኩለን ደቀ-አንስትራ ኤርትራ ዮሃና እናበልና። ንግዝአተ-ሕግን ማዕረጎን ደሞክራሲን ዝገብረኡ ዘለዎ ቃልሲ ዝይዳ ከም ዝድንፍፅ ንክገብራን፣ አብ አብይተ ማእሰርት ሰርዓት ህግደፍ ዝሰፈሩ ዘለዎ ሃገራዊያን ተቓለስቲ ንምልቃቕ፣ ሕብረተሰብ ዓለም አብ ልዕሊ ጉጅለ ህግደፍ ግቡእ ጸቕጢ ንክካይድ ጽዑቕ ምንቅሲቓስ ከካይዳን ጻዊዕትና ብምቕራብ፣ ዓቕምታት ዝተፈላለዩ ማሕበራትን ብሓባር ክጥርጉፉ ዘኸለን ስሙር ነጻ ንቐባዊ ጽላል ክቕጥጥ መድረኻዊ ጠለብ ምጂኑ ከነዘኻኸር ንፈቱ። ኤርትራዊት ጓል አንስተይቲ ምሉእ መሰላ ንክትጥናጽናን ህዝብና ካብ ሕሰመን ጭኩና ህግደፍ ንክገለገል ውድብና ንግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ከይ ተሓለለ ክቃለስ ምጂኑ ቃሉ ይሕድሱ።

8 መጋቢት ንዘልኣለም ከቢራ ትንበር።
ዓወት ንዲሞክራሲያዊ ቃልሲና
ክብርን ዝኸርን ንስወኣትና !

“ድሕነት ህዝብን ሃገርን ልዕሊ ኩሉ!”

ፈጻሚ ኣካል ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ
08/03/2018